

4. Современные избирательные системы. Вып. 3: Испания, США, Финляндия, Япония / А. Г. Орлов, В. И. Лафитский, И. А. Ракитская, Т. О. Кузнецова; Науч. ред. А. В. Иванченко, В. И. Лафитский. – М.: РЦОИТ: Типография «Новости», 2009. – 448 с.

5. Современные избирательные системы. Вып. 6: Австрия, Ирландия, Норвегия, Чили / Е. А. Водяницкая, П. С. Гвоздев, И. А. Ракитская, А. Г. Орлов; науч. ред. А. В. Иванченко, В. И. Лафитский. – М.: РЦОИТ, 2011. – 512 с.

6. Барабаш Ю. Г. Часові межі діяльності парламенту у випадку дострокового припинення його повноважень // Форум права. – 2007. – № 3. – С.37-43

7. Современные избирательные системы. Вып. 5: Индия, Ирак, Уругвай, ЮАР / Н. Б. Шлыкова, М. А. Сапронова, А. Г. Орлов, Е. В. Черепанова; науч. ред. А. В. Иванченко, В. И. Лафитский. – М.: РЦОИТ, 2010. – 496 с.

Особа В.

студент, Львівський національний університет імені І. Франка

СИСТЕМА ГАЛУЗЕВИХ ПРИНЦИПІВ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Принципи права – це, безумовно, основоположні засади, підвалини, керівні ідеї, на основі яких формується галузь права. Вони відіграють провідну роль у правозастосовній діяльності, служать основними орієнтирами і критеріями законності.

В українській доктрині окремих монографічних досліджень, присвячених визначенню системи принципів міжнародного права немає. Хоча дану галузь права досліджували багато науковців, зокрема Гайворонський В. М., В. П. Жушмана, Дахно І. І., Чубарєв В. Л., Юлдашев О. Х., Толочко О. та інші. Але значну увагу даному питанню система принципів міжнародного приватного права приділяли російські вчені, зокрема М. Вольф, О. М. Макаров, О. Піленко, О. І. Абдулін, С. Б. Крилов, Л. О. Лунц, І. С. Перетерський.

Ключовою проблемою якої є відсутність нормативного, юридичного закріплення в законодавстві України принципів міжнародного приватного права. Прийняття закону у 2005 році не вирішили даної проблеми, що і стало причиною наукових дискусій стосовно системи принципів даної галузі права. Актуальність досліджуваної теми полягає у тому, щоб сформулювати і визначити основні принципи міжнародного приватного права.

Деякі автори зазначають, що на регулювання міжнародних приватних відносин поширюється дія принципів міжнародного публічного права [3, с. 3–11; 8, с. 30], М. М. Богуславський [2, с. 28–31], І. І. Дахно [4, с. 30–50], А. А. Попов [6, с. 33–71], а інші просто не торкаються питань принципів галузі. Досить чітко і визначено формулює систему принципів міжнародного приватного права Л. П. Ануфрієва. Вона зазначає, що до основних засад міжнародного приватного права слід віднести національний режим, взаємність, режим найбільшого сприяння, реторсії, публічний порядок, обхід закону та зворотне відсилання [1, с. 103].

Також, науковець О. Х. Юлдашев фактично зводить принципи міжнародного приватного права до принципів цивільного права [9, с. 26–29]. Також, до одного з рівнів у трьохрівневій системі принципів міжнародного приватного права, Макаров І. М., виділяє принципи приватного права, зокрема юридична рівність, автономія, добровільність, диспозитивність, координація, загальний дозвіл, правовий захист приватного інтересу та ін. [5].

Варто звернути увагу на систему принципів міжнародного приватного права, виділену дослідником О. М. Толочком, який пропонує виділяти принципи регулювання приватноправових відносин взагалі та принципи, які регулюють окремі групи таких відносин (колізійні принципи) [7].

Проаналізувавши зміст Закону, а також міжнародних договорів України, судової та арбітражної практики, доктрини міжнародного приватного права дозволяє виділити головні підходи, керівні ідеї, що становлять систему принципів галузі. Вважаємо, що принципи міжнародного приватного права можна відобразити у двохрівневій системі принципів. Перший рівень складають принципи міжнародного публічного права, що безпосередньо впливають на відносини приватного характеру. До них належить: принцип невтручання у внутрішні справи держави (принцип національного суверенітету) та принцип співробітництва. Другий рівень системи принципів міжнародного приватного права складають принципи власне міжнародного приватного права. До них відноситься: принцип міжнародної ввічливості, принцип захисту національного правопорядку, принцип визнання добросовісно набутих прав.

Таким чином, система принципів міжнародного приватного права охоплює значне коло принципів права. Особливість даної галузі права проявляється у тому, що вона регулює відносини між-

народного характеру, тобто відносини «з іноземним елементом». Запропонована нами система принципів міжнародного приватного права, не є вичерпною і не може бути визнана такою, як остаточна. Хоча принципи права характеризуються відносною стабільністю, проте з розвитком суспільних відносин даний перелік принципів права може уточнюватись.

Література:

1. Ануфриева Л. П. Международное частное право: учебник. В 3 т. / Л. П. Ануфриева. – М.: Издательство БЕК, 2002. – Т. 1: Общая часть. – 2002. – 288 с.
2. Богуславский М. М. Международное частное право: учебник / М. М. Богуславский. – М.: Юрист, 1999. – 408 с.
3. Галенская Л. И. Действие общих принципов международного права в сфере частного права / Л. И. Галенская // Журнал международного права. – 1995. – № 4. – С. 3–11.
4. Дахно І. І. Міжнародне приватне право: навч. посіб. / І. І. Дахно. – К.: МАУП, 2004. – 312 с.
5. Макаров І. М. Принципи міжнародного приватного права // електронний ресурс – [режим доступу]: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvmgu_yur/2011_2/Makarov.pdf
6. Попов А. А. Международное частное право / А. А. Попов. – Х.: Ра, 1999. – 219 с.
7. Толочко О. Принципы международного частного права / О. Толочко // Белорусский журнал международного права и международных отношений. – 2001. – №
8. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: навч. посіб. / В. Л. Чубарев. – К.: Атіка, 2008. – 608 с.
9. Юлдашев О. Х. Міжнародне приватне право: Академічний курс: підручник / О. Х. Юлдашев. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 528 с.

Лисак Я.І.

*студент, Національний університет «Юридична академія
України імені Ярослава Мудрого»*

УНІФІКАЦІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРАВАЗАХИСНОГО ПРОСТОРУ

Дотримання прав і свобод людини і громадянина є основним фактором формування внутрішньої та зовнішньої політики кожної демократичної держави. Відповідне становище досягається також